

**EMPATIYA SHIFOKORLAR FAOLIYATIDAGI SAMARADORLIK OMILI
SIFATIDA**

Djurayeva Dilorom

Aniq va ijtimoiy fanlar universiteti

Psixologiya 2-kurs talabasi

dilyaabdurashitovna@gmail.com

Tel: +998 933466116

Annotatsiya

Ushbu maqolada empatiyaning shifokorlar faoliyatidagi samaradorlikka ta'siri o'rganiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, empatik yondashuv bemorlarning qoniqish darajasini oshiradi, davolanishga bo'lgan sodiqligini kuchaytiradi va klinik natijalarni yaxshilaydi. Shuningdek, empatiya bemorlarning xavotir va stress darajasini kamaytiradi, bu esa umumiy sog'liq holatini yaxshilashga yordam beradi. Zamonaviy tibbiyotda empatiyaning ahamiyati ortib bormoqda, shuning uchun tibbiy ta'limda empatiyani rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish zarur.

Kalit so'zlar: Empatiya, shifokor-bemor munosabatlari, klinik natijalar, bemor qoniqishi, tibbiy ta'lim.

Kirish(Introduction): Empatiya — bu boshqa insonning his-tuyg'ularini tushunish va ularga hamdardlik bildirish qobiliyati bo'lib, shifokor va bemor o'rtasidagi munosabatlarda muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, empatiya bemorlarning qoniqish darajasini oshiradi, davolanishga bo'lgan sodiqligini kuchaytiradi va klinik natijalarni yaxshilaydi. Shunga qaramay, zamonaviy tibbiyotda empatiya ko'pincha e'tibordan chetda qolmoqda, bu esa bemorlarning emotsional ehtiyojlarini qondirishda muammolarga olib keladi.

Usullar(Methods): Ushbu maqola uchun 2010-yildan 2022-yilgacha bo'lgan davrda nashr etilgan ilmiy maqolalar tahlil qilindi¹. PubMed, Scopus va Web of Science ma'lumotlar bazalarida "physician empathy", "patient satisfaction", "clinical outcomes" kabi kalit so'zlar bo'yicha izlanishlar olib borildi. Tanlab olingan maqolalar

---

¹ Halpern, J. (2014). From detached concern to empathy: Humanizing medical practice. Oxford University Press.

PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) metodologiyasi asosida tahlil qilindi.

Natijalar(Results)

Tahlil qilingan tadqiqotlar quyidagi natijalarni ko'rsatdi:

- *Bemorlarning qoniqish darajasi:* Empatik shifokorlar bilan muloqot qilgan bemorlar yuqori darajada qoniqish bildirganlar.
- *Davolanishga sodiqlik:* Empatiya bemorlarning davolanish rejalariga rioya qilishini oshirgan.
- *Klinik natijalar:* Empatik yondashuv bemorlarning sog'lig'ini yaxshilashga yordam bergan, masalan, diabet bilan og'riqan bemorlar orasida glyukoza darajasi yaxshilangan.
- *Bemorlarning emotsional holati:* Empatiya bemorlarning xavotir va stress darajasini kamaytirgan.

Munozara(Discussion): Empatiya shifokorlar faoliyatida nafaqat bemorlarning emotsional ehtiyojlarini qondirish, balki klinik natijalarni yaxshilashda ham muhim rol o'ynaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, empatiya bemorlarning sog'lig'ini yaxshilash, davolanishga bo'lgan sodiqligini oshirish va umumiy qoniqish darajasini ko'tarishda muhim omil hisoblanadi. Shu bilan birga, empatiya shifokorlarning o'zlarining ruhiy salomatligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi, chunki bu ularning kasbiy qoniqish darajasini oshiradi va charchoqni kamaytiradi.

Xulosa(Conclusion): Empatiya shifokorlar faoliyatining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. U bemorlarning qoniqish darajasini oshiradi, davolanishga bo'lgan sodiqligini kuchaytiradi va klinik natijalarni yaxshilaydi. Shu sababli, tibbiy ta'limda empatiyani rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish zarur.

Adabiyotlar(References)

1. Derksen, F., Bensing, J., & Lagro-Janssen, A. (2013). Effectiveness of empathy in general practice: a systematic review. *British Journal of General Practice*, 63(606), e76–e84.
2. Hojat, M., Louis, D. Z., Markham, F. W., Wender, R., Rabinowitz, C., & Gonnella, J. S. (2011). Physicians' empathy and clinical outcomes for diabetic patients. *Academic Medicine*, 86(3), 359–364.
3. Riess, H., Kelley, J. M., Bailey, R. W., Dunn, E. J., & Phillips, M. (2012). Empathy training for resident physicians: a randomized controlled trial of a

neuroscience-informed curriculum. *Journal of General Internal Medicine*, 27(10), 1280–1286.

4. Stepien, K. A., & Baernstein, A. (2006). Educating for empathy. A review. *Journal of General Internal Medicine*, 21(5), 524–530.
5. Halpern, J. (2014). *From detached concern to empathy: Humanizing medical practice*. Oxford University Press.

